

La gent gran: les 20 propostes de l'Entesa per Sabadell

L'envelliment de la població a la Unió Europea i a la resta de països rics és una tendència consolidada i creixent. A Catalunya, aquesta tendència és encara més visible perquè es produeix al mateix temps que una situació de fecunditat molt baixa, és a dir, de molt pocs naixements: l'esperança de vida per als homes és de 76 anys i de 82 anys per a les dones, essent aquesta darrera una de les més altes del món. Es calcula que l'any 2005 hi haurà 1.155.000 persones majors de 65 (un 18,3% de la població), que l'any 2010 seran 1,224.000 (un 18,96%) i l'any 2020, 1.396.000 (un 21,10%).

L'envelliment és possible per la millora relativa de les condicions de vida que han portat els períodes de desenvolupament econòmic de la segona meitat del segle XX al món occidental i, sobre tot, gràcies als avenços mèdics i tecnològics. Unes i altres ajuden al manteniment del cos i de la ment en condicions més que acceptables i, per tant, permeten viure amb plenitud durant més temps.

D'altra banda, l'envelliment de la població genera unes problemàtiques inexistents en èpoques anteriors: l'aparició d'alteracions i patologies que es manifesten amb més freqüència en edats més avançades i el deteriorament de l'organisme que provoca el pas del temps (per exemple, les malalties d'Alzheimer, de Parkinson, i altres).

A Sabadell les dades reflecteixen igualment aquesta situació, amb més de 30.000 persones més grans de 65 anys (el 15% de la població) i una mitjana d'edat dels més grans de 74 anys.

L'envelliment de la nostra ciutat està produint canvis en la nostra societat, que afecten tant als hàbits de les persones com a l'organització de les famílies. Moltes d'aquestes persones grans viuen soles i no disposen dels recursos humans i materials necessaris per tal de mantenir una vida autònoma i plena amb independència. De fet, tot i que es calcula que el 37% de les persones més grans de 85 anys de Sabadell conserven l'autonomia, ens podem preguntar quina és la situació del 63% restant. La majoria de les persones grans en situació de dependència és atesa per la seva família. Això vol dir que de la cura de la gent gran dependent se'n fan càrrec les dones que supleixen amb dedicació humana i/o material allò que hauria de ser un dret social i una responsabilitat pública. Quan aquestes tasques són contractades, inevitablement contribueixen al mercat laboral informal i sense garanties, a més d'agreujar les pressions econòmiques sobre les famílies.

Tot i ser un col·lectiu nombrós i creixent, sovint és oblidat en la majoria de programes polítics al llarg de les legislatures a l'hora de dedicar-hi recursos i planificar la resposta a les seves necessitats canviants i creixents. En canvi, sovint la gent gran és tractada com objecte de manipulació electoral, amb pràctiques populistes que tenen per finalitat aconseguir-la temporalment (amb sortides i regals), o bé fent circular rumors que creen inseguretats i angoixa en totes aquelles persones que depenen d'unes magres pensions per sobreviure.

A Sabadell, tant les línies d'acció que tenen en compte les noves realitats viscudes per la gent gran i les seves famílies, com la situació dels serveis per a respondre a les seves necessitats, són del tot insuficients. Igualment, no és acceptable la poca valoració laboral i les pèssimes condicions econòmiques de les persones, dones en la immensa majoria, que es dediquen professionalment a una tasca tant important com la cura i l'acompanyament de les persones grans.

Des de la perspectiva de l'Entesa, cal lluitar activament contra les tendències a l'exclusió econòmica i social de la gent gran, que s'exten a les persones que en tenen cura, i contra la seva manipulació política. És urgent repensar els projectes endegats en aquest sentit a la ciutat.

Al programa global de l'Entesa hem elaborat un seguit de propostes per la millora de la ciutat que tenen una clara incidència en la promoció de la qualitat de vida dels ciutadans i les ciutadanes més grans, però també presentem un conjunt de propostes amb l'objectiu de fer un pas endavant en la millora de l'atenció a les seves necessitats específiques. Pensem que la única atenció adequada a la gent gran passa necessàriament per la seva participació plena a la ciutat.

a) Propostes generals que promouen especialment la qualitat de vida de la gent gran a la ciutat:

1. Assolir la instal·lació de 100 ascensors cada any. Estudi de necessitats i tutela municipal.
2. Eliminar les barreres arquitectòniques a tots els edificis municipals que encara no estiguin adaptats.
3. Aprovar d'una Ordenança Municipal establint el "graó zero" a l'edificació
4. Implantar la policia municipal de proximitat al ciutadà

5. Exigir els nous CAP pendents per construir per part de la Generalitat als barris: Torrent Capellà-La Plana, Torre Romeu, Creu de Barberà, Campoamor, Gràcia.
6. Crear zones per a vianants i eixos cívics als barris, amb arbres i bancs, sense sorolls ni cotxes.

b) Propostes específiques per millorar l'atenció a les necessitats de la gent gran a la ciutat i la seva participació plena:

7. Recuperar l'edifici de l'Aliança com a equipament sanitari públic, adreçat a la gent gran i a les persones amb discapacitats i malalties llargues.
8. Fomentar els serveis d'atenció domiciliària per a la gent gran i adequar els habitatges a les seves necessitats.
9. Augmentar els serveis públics d'atenció descentralitzats en els barris on ha viscut la gent gran de forma autònoma, com els centres de dia i les residències.
10. Exigir a la Generalitat de construcció dels Casals i Centres de Dia pendents: Sector Sud, Les Termes, Covadonga, Torrent Capellà-La Plana.
11. Organitzar la regulació i el reconeixement del treball d'acompanyament, cura i suport de la gent gran per mitjà d'una formació específica al Vapor Llonch.
12. Organitzar, regular i promocionar les activitats culturals que evitin la pèrdua de contacte amb la vida de la ciutat per part de la gent gran en residències i llars particulars.
13. Organitzar, regular i promocionar les activitats físico-esportives que evitin el sedentarisme i el tancament de la gent gran en residències i llars particulars.
14. Revisar i ampliar el Projecte Sabadell Gent Gran a nivell econòmic, laboral i de continguts.
15. Fomentar projectes de pisos tutelats a tots els barris de la ciutat.
16. Fomentar activitats de lleure intergeneracional, que promoguin la convivència entre gent gran i infants.
17. Donar suport material i econòmic a les famílies que tenen cura de persones dependents.
18. Reservar places temporals en residències per afavorir el descans de les persones cuidadores.
19. Crear un Consell de la Gent Gran transversal i interterritorial que vetlli per l'actualització de les polítiques municipals adreçades a resoldre les seves necessitats.
20. Potenciar les activitats de recuperació de la memòria històrica amb la participació de la gent gran i difondre-les mitjançant publicacions, exposicions, vídeos, etc.